

อาหารสมอง

ชีวิตจระเข้

วีรกร ตรีเศศ

น้ำท่วมครั้งนี้นอกจากจะตื่นเต้นกับกระแสไฟฟ้าที่อาจอยู่ในน้ำแล้ว ยังมีงูเขียว Mamba พิษร้ายแรงบนต้นไม้ เชื้อโรคในน้ำ และจระเข้ ให้ลุ้นอีกด้วย

เมื่อน้ำท่วมตอนแรก ๆ เราเริ่มได้ยินข่าวเรื่องมีจระเข้หลุดจากฟาร์มแถวนครสวรรค์ ไหลลงมาเรื่อย ๆ จนถึงแถบนนทบุรี ธนบุรี ผู้คนก็เริ่มหวาดว่าจะถูกมันกัดน้องยามท่องน้ำ หรือลูกหลานถูกคาบไป ต่อมาก็มียุวกว่บประปรายว่าพบจระเข้แต่ก็มีได้เป็นข่าวใหญ่ เนื่องจากไม่มีตัวตนให้ถ่ายรูปไปสื่อต่อ

อย่างไรก็ดีจากการที่ได้ไปสัมผัสชีวิตของผู้คนที่ถูกน้ำท่วม และคนที่ไปช่วยคนน้ำท่วม มั่นใจว่ามีจระเข้ที่หลุดออกมาจริงจากคำบอกเล่าที่น่าเชื่อถือ ที่ได้ยินก็คือมันมานอนอยู่บนที่แห้งจนถูกยิงตาย บางตัวก็ถูกเชือดคอหลังจากถูกจับได้ เพราะผู้จับไม่รู้จะควบคุมมันไว้อย่างไร หลายตัวถูกขายในราคาดงามโดยเฉพาะอย่างยิ่งในตอนหลัง ๆ ของน้ำท่วมที่พอรู้ลูทางว่าจะขายให้ใครได้

สาเหตุที่ไม่มีใครถูกจระเข้กัดขนานใหญ่ (ที่ได้ยินมีเพียง 1-2 ราย) และไม่ถูกจระเข้กัดกินก็เพราะกลไกตลาด และไม่ใช่งการอะไรของจระเข้ที่จะไล่กัดกินคน เพราะมีอย่างอื่นที่ง่ายกว่า เล็กกว่า เป็นเหยื่อ เช่น แมว หนู ไก่ หรือสัตว์เลี้ยงอื่น ๆ ของชาวบ้าน

เมื่อจระเข้มีราคาเรือนพันในขนาดที่ไม่โตนัก โดยประชาชนรู้แหล่งที่จะขายให้ได้ ผู้คนจำนวนไม่น้อยก็เปลี่ยนอาชีพประจำมาเป็นจับจระเข้ฟาร์มที่หลุดออกมาแทน เพราะเมื่อเทียบการเสียเวลาและแรงงานไปกับการทำงานอย่างอื่นแล้ว จับจระเข้ไปขายได้

ผลตอบแทนสูงกว่า ผมเชื่อว่ามีผลกระทบเช่นนี้กับพอลิเมอร์ในบางท้องถิ่นโดยเฉพาะในช่วงกลางและ
ท้ายน้ำท่วม นี่คือการอธิบายว่าเหตุใดกลไกตลาดจึงช่วยน้องเราไว้ได้

ว่ากันว่าจะเข้าฟาร์มนั้นก้าวร้าวกว่าจะเข้าป่า อาจเป็นเพราะจะเข้าป่าไม่รู้ความจริง
เอาแต่หนีหน้าผู้คน ส่วนจะเข้าฟาร์มนั้นรู้จักการให้อาหารดี ถ้าไม่ก้าวร้าวแย่งชิงอาหารกับ
เพื่อนก็จะได้กินน้อย ความจริงเป็นนิสัยเด่นของจะเข้าฟาร์ม

จะเข้าฟาร์มในเอเชียโดยเฉพาะในบ้านเรานั้น ส่วนใหญ่เป็นลูกผสมระหว่าง
สายพันธุ์จะเข้าน้ำเค็ม (Crocodylus Porosus) กับสายพันธุ์น้ำจืดที่มีชื่อพันธุ์ว่า Crocodylus
Siamensis) ซึ่งเมื่อก่อนมีอยู่ดาษดื่นในบ้านเรา ลาว กัมพูชา พม่า เวียดนาม ฯลฯ
ลูกผสมเช่นนี้โตเร็ว และให้ผลตอบแทนสูง ฟาร์มทั้งหลายในภูมิภาคนี้โดยเฉพาะบ้านเราจึง
นิยมเลี้ยงกัน ที่หลุดออกมานั้นเชื่อว่าเป็นลูกผสมนี้

ประเด็นที่น่าสนใจก็คือพันธุ์ Siamensis (สังเกตคำว่า Siam) ซึ่งเคยมีอยู่ในป่า
มากมายนั้น ในปัจจุบันกำลังสูญพันธุ์ เชื่อกันว่าในบ้านเรามีจะเข้าป่าพันธุ์นี้เหลืออยู่ไม่เกิน
2 ตัว! ที่อื่น ๆ ก็สูญพันธุ์ไปเกือบหมด อาจมีเหลืออยู่บ้างในกัมพูชา

ถ้าไม่ทำอะไรจริงจัง พันธุ์ Siamensis ในป่า ซึ่งรักษาพันธุ์กรรมดั้งเดิมไว้อย่าง
มั่นคงคงจะสูญพันธุ์เป็นแน่ Siamensis ในฟาร์มนั้นยังมีอยู่พอควร แต่นักวิชาการก็ไม่เชื่อว่า
จะมี DNA ดั้งเดิมของมันทั้งหมด เนื่องจากหลังสงครามโลกครั้งที่สองการทำฟาร์มจะเข้าในบ้านเรา
ให้ผลตอบแทนสูงมาก และไม่มีกฎหมายควบคุม มันจึงถูกจับมาเลี้ยงเป็นพ่อแม่พันธุ์ และ
ถูกฆ่า นับเป็นพันเป็นหมื่นตัว ส่วนที่อยู่ในกรงก็ผสมพันธุ์ปนเปกันไปหมด จึงแตกต่างจาก
Siamensis ในป่า

ในเชิงวิชาการถ้าไม่ทำให้จะเข้า Siamensis ปากลับคืนมาอย่างมีจำนวนพอควรแล้ว
การเลี้ยงจะเข้าฟาร์มที่ต้องการลูกผสมกับพันธุ์น้ำเค็มก็จะมีคุณภาพต่ำลงเนื่องจากการชิดใกล้ของ
พันธุ์กรรม (in-breeding) การมีจะเข้าป่าจะทำให้สเต็มของพันธุ์กรรมกว้างขวางขึ้น คุณภาพ
ของพันธุ์ในฟาร์มก็จะดีขึ้นในที่สุด

ขณะนี้ NGO's ต่างประเทศและหน่วยงานของประเทศไทยกำลังหาทางที่จะขยายพันธุ์ Siamensis ตามธรรมชาติเพื่อมิให้สูญพันธุ์ไป จะเข้้นั้นตลอดระยะเวลา 230 ล้านปีที่ผ่านมามีการเปลี่ยนแปลงลักษณะหน้าตา และวิถีการดำรงชีวิต มีสัตว์อีกชนิดเดียวที่แขนงหน้าจะเข้้ในการดำรงอยู่ นั่นก็คือแมลงสาบ ซึ่งมีการพบหลักฐานฟอสซิลอายุ 300 ล้านปีของบรรพบุรุษแมลงสาบ

จะเข้้นั้นมีมาก่อนไดโนเสาร์ ซึ่งสูญพันธุ์ไปเมื่อ 65 ล้านปีก่อนหน้า และสำหรับมนุษย์นั้นหน้าใหม่กว่ามาก ๆ เพราะบรรพบุรุษของมนุษย์คือลิงนั้นปรากฏตัวเมื่อ 65 ล้านปีก่อน และมนุษย์เพียงยืนสองขาที่มีหน้าตาเป็นมนุษย์แบบปัจจุบันเมื่อ 150,000-200,000 ปีก่อนเท่านั้น

จะเข้้จึงมีความซีเนียร์เหนือกว่ามนุษย์มากมายนับร้อย ๆ ล้านปี แต่กำลังสูญพันธุ์เพราะไ้เด็กน้อยหัวแหลมพันธุ์นี้ จะเข้้นั้นเรียกได้ว่าไม่มีศัตรูจึงอยู่รอดมาได้ยาวนาน จนกระทั่งมาเจอมนุษย์ซึ่งถือได้ว่าเป็นศัตรูตัวเดียวของมัน

มันไม่มีต่อมเหงื่อจึงต้องใช้วิธีอ้าปากแทน และเนื่องจากเป็นสัตว์เลือดเย็นที่อยู่ครึ่งบกครึ่งน้ำ จึงจำเป็นต้องขึ้นมานอนฝั่งแดดเพื่อปรับอุณหภูมิของร่างกายและกลายเป็นจุดอ่อนของมันสำหรับศัตรูคือมนุษย์ไป

วิธีการล่าเหยื่อก็คือการนอนนิ่งอยู่ในน้ำหรือริมตลิ่ง และเอนขึ้นมากัดเหยื่อเวลาเดินผ่านมาหรือลงมากินน้ำ ถ้าเหยื่อตัวใหญ่เกินไปมันก็จะนำไปสะสมโดยขัดไว้กับกิ่งไม้ใต้น้ำจนเน่าและเล็มกิน จะเข้้อาจอดอาหารได้เป็นเดือน ๆ ดังนั้นมันจึงเป็นยอดแห่งความอดทนและความน่ากลัวในยามหิว

ตราบนี่หนึ่งและเนื้อช่วงปลายหางเป็นที่พึงประสงค์ของมนุษย์ จะเข้้ฟาร์มก็จะ เป็นสัตว์ที่เกิดมาเพื่อถูกฆ่า ไม่มีโอกาสแก่ตายดังเช่นจะเข้้ป่า ซึ่งมีจำนวนเหลืออยู่น้อยมากลงทุกที จนสรุปได้ว่ามีจำนวนจะเข้้น้อยตัวมากที่จะมีโอกาสแก่ตายในชีวิต

อยู่มาได้ 230 ล้านปี ชีวิตก็เกิดมาลำบากเอาตอน 60 ปีหลังนี้แหละ ชีวิตหนอ ชีวิตของจะเข้้

เครื่องเคียงอาหารสมอง

ผู้คนทั่วไปมักคิดว่าการประกอบธุรกิจเป็นเรื่องของการทำการค้าของนักธุรกิจ โดยลืมไปว่าการทำนาหรือเกษตรกรรมก็คือการทำธุรกิจ หรือแม้แต่การดำเนินนโยบายของภาครัฐก็คือการประกอบธุรกิจ

ชาวนาต้องตัดสินใจทุกฤดูกาลว่าจะปลูกข้าวด้วยวิธีใด (นาหว่าน หรือนาดำ) ไถดินด้วยวิธีใด (ควาย หรือรถไถเดินตาม) ปลูกข้าวพันธุ์ใดจะใช้ปุ๋ยมากน้อยเพียงใด เพื่อให้ได้กำไรหรือผลต่างระหว่างรายรับและต้นทุนมากที่สุด เป้าหมายเช่นนี้ไม่ต่างไปจากนักธุรกิจ ร้อยล้าน ดังนั้นชาวนาหรือเกษตรกรก็คือนักธุรกิจเราดี ๆ นี้เอง

สำหรับภาครัฐนั้น แท้จริงแล้วก็ประกอบธุรกิจเช่นกันเพียงแต่ไม่ได้มุ่งหวังกำไรในรูปแบบของตัวเงิน หากแต่เป็นในรูปแบบของผลพวงจากการดำเนินนโยบาย

ในการดำเนินนโยบายรัฐต้องทุ่มเทพยายามซึ่งก็คือต้นทุน โดยมุ่งหวังว่าเมื่อลงทุนใช้ทรัพยากรไปแล้วจะได้ผลพวงจากนโยบายเป็นผลตอบแทนกลับมา แต่ถ้าทุ่มเทไปแล้วไม่เกิดผล อย่างน่าพอใจก็ไม่ต่างอะไรไปจากการขาดทุน

การทำงานของภาครัฐจึงไม่มีอะไรต่างไปจากการประกอบธุรกิจ ดังนั้นโดยแท้จริงแล้วการดำเนินธุรกิจจึงอยู่รอบตัวเรา

◎.....◎

น้ำจิ้มอาหารสมอง

การศึกษาทำให้ตระหนักถึงความไม่รู้ของตนเอง
